

Exekuce a prodej nemovitosti

Z přiměřeného užití ustanovení § 335 odst. 2 o.s.ř. vyplývá, že v exekučních řízeních, jejichž předmětem by byl prodej téže nemovitosti, nemůže vzniknout překážka litispendence. Představuje-li "pravomocné rozhodnutí o nařízení výkonu rozhodnutí" v exekučním řízení "vydaný a řádně doručený exekuční příkaz" a je-li "návrhem dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem téže nemovitosti" (z pohledu přiměřeného užití ustanovení § 335 odst. 2 o.s.ř.) usnesení soudního exekutora o tom, že oprávněný z tohoto (jiného) exekučního řízení přistupuje do dřívějšího (jiného) exekučního řízení jako další oprávněný, je nepochybné, že o prodeji téže nemovitosti nemůže současně probíhat více exekučních řízení, v nichž by vydanými a řádně doručenými exekučními příkazy byl nařízen prodej stejné nemovitosti; totéž platí, je-li předmětem exekučních řízení stejný spoluvlastnický podíl na nemovitostech.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 4022/2010, ze dne 30.11.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněného S. MANAGEMENT LIMITED se sídlem v L., Kyperská republika, zastoupeného JUDr. P.V., advokátem se sídlem v P., proti povinným 1) Ing. M. Ch. a 2) Mgr. M. Ch., pro 2.033.527,03 Kč s příslušenstvím, o návrzích povinných na zastavení exekuce, vedené u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 47 Nc 5413/2006, o dovolání povinných proti usnesení Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci ze dne 28. ledna 2010 č.j. 40 Co 978/2009-246, tak, že dovolání povinných podané proti výroku usnesení krajského soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení okresního soudu o zamítnutí návrhu povinných na povolení odkladu provedení exekuce, se odmítá. Dovolání povinných podané proti výroku usnesení krajského soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení okresního soudu o zamítnutí návrhu povinných na zastavení exekuce ze dne 4.9.2009 (doručeným okresnímu soudu dne 7.9.2009), se zamítá. Usnesení krajského soudu se ve výroku, kterým bylo potvrzeno usnesení okresního soudu o zamítnutí návrhu povinných na zastavení exekuce ze dne 27.3.2009 (doručeným okresnímu soudu dne 30.3.2009), doplněného podáním ze dne 4.9.2009 (doručeným okresnímu soudu dne 7.9.2009), zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Na návrh oprávněného, podaný u soudu prvního stupně dne 31.5.2006, Okresní soud v Olomouci usnesením ze dne 20.6.2006 č.j. 47 Nc 5413/2006-33 nařídil podle vykonatelného usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 8.9.2005 č.j. 23 C 147/2004-113 "ve znění opravného usnesení" Okresního soudu v Olomouci ze dne 25.10.2005 č.j. 23 C 147/2004-118 exekuci k uspokojení pohledávky oprávněného ve výši 2.033.527,03 Kč s úrokem z prodlení ve výši 20,5% p.a. z částky 1.710.000,- Kč od 21.9.2000 do zaplacení a z částky 531.608,10 Kč od 1.10.2000 do zaplacení s tím, že exekuce může být provedena "pouze prodejem těchto nemovitostí: budovy č.p. postavené na pozemku st. parc. č., pozemku st. parc. č., které se nachází v katastrálním území Nová Ulice, obec Olomouc, a jsou zapsány v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Olomoucký kraj se sídlem v Olomouci, Katastrálním pracovištěm Olomouc, na LV č. 1250", jakož i pro náklady předcházejícího řízení ve výši 23.787,60 Kč a pro náklady exekuce, které "budou v průběhu řízení stanoveny"; provedením exekuce pověřil soudního exekutora JUDr. M.R., Exekutorský úřad Zlín. Odvolání povinných podaná proti tomuto usnesení Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 29.9.2006 č.j. 56 Co 432/2006-48 odmítl.

Soudní exekutor JUDr. M.R. exekučním příkazem ze dne 11.7.2006 č.j. 77 Ex 1853/06-11 rozhodl, že exekuce nařízená usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 20.6.2006 č.j. 47 Nc 5413/2006-33 bude provedena prodejem nemovitostí, a to "spoluvlastnického podílu id. 1/2 pozemku p.č.st. - zastavěná plocha a nádvoří, spoluvlastnický podíl id. 1/2 budovy - rodinný dům č.p. na pozemku p.č.st. se všemi součástmi a příslušenstvím, jak jsou tyto nemovitosti zapsány v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu v Olomouci na LV 1250 pro obec Olomouc, Katastrální území Nová Ulice a jsou ve vlastnictví" povinného 1) a "spoluvlastnického podílu id. 1/2 pozemku p.č.st. - zastavěná plocha a nádvoří, spoluvlastnický podíl id. 1/2 budovy - rodinný dům č.p. 432 Nová Ulice na pozemku p.č.st. se všemi součástmi a příslušenstvím, jak jsou tyto nemovitosti zapsány v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu v Olomouci na LV 1250 pro obec Olomouc, Katastrální území Nová Ulice a jsou ve vlastnictví" povinného 2).

Prodej "spoluvlastnického podílu id. 1/2 pozemku p.č.st. - zastavěná plocha a nádvoří" a "spoluvlastnického podílu id. 1/2 budovy - rodinný dům č.p. Nová Ulice na pozemku p.č.st. se všemi součástmi a příslušenstvím, jak jsou tyto nemovitosti zapsány v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu v Olomouci na LV 1250 pro obec Olomouc, Katastrální území Nová Ulice" povinného 1) soudní exekutor JUDr. M. R. nařídil také exekučním příkazem ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/03-6, vydaným při provedení exekuce, která byla nařízena usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 12.3.2004 č.j. 50 Nc 4253/2004-12 k uspokojení pohledávky věřitele R.International Service s.r.o. se sídlem (nyní) v B., ve výši 1.569.960,- Kč s 6% úrokem z prodlení ode dne 2.11.2011 do zaplacení, nákladů předcházejícího řízení ve výši 62.800,- Kč a nákladů exekuce, jež budou "v průběhu řízení stanoveny", přiznané mu proti povinnému 1) směnečným platebním rozkazem Krajského soudu v Ostravě ze dne 20.12.2001 č.j. 3 Sm 340/2001-3.

Soudní exekutor JUDr. M.R. usnesením ze dne 20.12.2008 č.j. 77 Ex 1853/06-93 rozhodl, že "ke společnému řízení se spojují věci vedené pod sp. zn. 77 Ex 1853/06 a 77 Ex 3041/03 tak, že budou dále vedeny pod společnou spisovou značkou 77 Ex 1853/06". Usnesením ze dne 27.4.2009 č.j. Ex 3041/03-168 soudní exekutor JUDr. M.R. zrušil svůj exekuční příkaz ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/03-6.

Poté, co usnesením ze dne 20.12.2008 č.j. 77 Ex 1853/06-94 soudní exekutor JUDr. M.R. určil výslednou cenu předmětných nemovitostí částkou 6.600.000,- Kč a rozhodl, že s nemovitostmi "nejsou spojena práva a povinnosti, ani na nich neváznou závady, ani takové, které prodejem nezaniknou", rozhodl usnesením ze dne 10.8.2009 č.j. 77 Ex 1853/06-138 o provedení dražby předmětných nemovitostí (správně spoluvlastnických podílů povinných na nemovitostech) dne 24.9.2009 v 10.30 hod "v sídle Exekutorského úřadu Zlín, Zlín, 2. května 2384".

Soudní exekutor JUDr. M.R. příkazem k úhradě nákladů exekuce ze dne 24.1.2007 č.j. 77 Ex 1853/06-28 povinným uložil, aby zaplatili "odměnu exekutora ve výši 650.730,- Kč", "náhradu hotových výdajů ve výši 3.500,- Kč", "19% DPH 124.303,70 Kč" a "náklady právního zastoupení v ex. řízení 37.080,- Kč". Námitky podané povinnými proti tomuto příkazu Okresní soud v Olomouci usnesením ze dne 31.7.2007 č.j. 47 Nc 5413/2006-84 a usnesením ze dne 31.7.2007 č.j. 47 Nc 5413/2006-86 odmítl. O provedení exekuce k vymožení pohledávky stanovené v příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 24.1.2007 č.j. 77 Ex 1853/06-28 soudní exekutor JUDr. M.R. rozhodl exekučním příkazem ze dne 24.1.2007 č.j. Ex 1853/06-26, změněným usnesením ze dne 17.4.2009 č.j. 77 Ex 1853/06-117, srážkami z důchodu povinného 2) a exekučním příkazem ze dne 24.1.2007 č.j. 77 Ex 1853/06-27 příkázáním pohledávky z účtu povinného 1) u Komerční banky, a.s.

Podáním ze dne 27.3.2009 označeným jako "návrh na zastavení exekuce", doplněným podáním ze dne 4.9.2009, se povinní domáhali, aby byly "zrušeny" exekuční příkazy soudního exekutora JUDr. M.R. ze dne 24.1.2007 č.j. Ex 1853/06-26, 77 Ex 1853/06-27 a 77 Ex 1853/06-28. Návrh zdůvodnili zejména tím, že exekuci při soudním prodeji zástavy "lze provést pouze prodejem zástavy a žádným

jiným způsobem" a že soudní exekutor nebyl oprávněn vydat příkaz k úhradě nákladů exekuce ještě před exekučním prodejem zástavy.

Podáním ze dne 4.9.2009 se povinní domáhali, aby byla zastavena exekuce nařízená soudním exekutorem JUDr. M.R. "pod sp. zn. 77 Ex 1853/06-11" a aby provedení této exekuce bylo odloženo až "do doby pravomocného usnesení o zastavení exekuce prodejem zástavy". Návrh zdůvodnili zejména tím, že spojením exekucí vedených pod sp. zn. 77 Ex 1853/06 a 77 Ex 3041/03 ke společnému řízení bylo "porušeno základní právo obou oprávněných", neboť exekuce vedená pod sp. zn. 77 Ex 1853/06 může "být vedena" pouze prodejem zástavy a přihlásit se do ní může pouze věřitel, v jehož prospěch vázne na nemovitostech zástavní právo, a věřitel R. International Service s.r.o. nemá svoji pohledávku zajištěnou zástavním právem. Exekuce vedená pod sp. zn. 77 Ex 3041/03 navíc "předchází" exekuci vedené pod sp. zn. 77 Ex 1853/06; protože dosud nebyla zastavena, musí v ní být pokračováno a s ohledem na "zásadu priority" nelze "provést exekuci (až druhou v pořadí) prodejem zástavy 77 Ex 1853/06-11".

Oprávněný namítl, že způsob provedení a postup exekuce "stanoví výhradně exekutor" a že soudní exekutor rozhodl o spojení věcí vedených pod sp.zn. 77 Ex 1853/06 a sp.zn. 77 Ex 3041/03 ke společnému řízení zejména s ohledem na hospodárnost řízení (zvolený postup je výhodný), když exekuce vedená pod sp. zn. 77 Ex 3041/03 je vedena pouze na majetek povinného 1) [dražil by se pouze spoluvlastnický podíl k nemovitostem povinného 1) ve výši id. 1/2] a spojení obou exekucí umožňuje dražbu nemovitostí "jako celku".

Soudní exekutor JUDr. M.R. uvedl, že "chybu" v exekučním příkazu ze dne 24.1.2007 č.j. Ex 1853/06-26, podle něhož se "blokace týkala i jistiny pohledávky zajištěné zástavním právem", odstranil vydáním usnesení ze dne 17.4.2009 č.j. 77 Ex 1853/06-117. Provedení exekuce na základě exekučního příkazu ze dne 24.1.2007 č.j. 77 Ex 1853/06-27, jímž byl "postižen účet" povinného 1) u Komerční banky a.s., považuje soudní exekutor za "neúčinný", neboť Komerční banka, a.s. soudnímu exekutorovi sdělila, že "postižený účet byl zrušen".

Okresní soud v Olomouci usnesením ze dne 21.9.2009 č.j. 47 Nc 5413/2006-185 zamítl oba uvedené návrhy na zastavení exekuce a návrh na odklad provedení exekuce. Poté, co dovodil, že podání ze dne 27.3.2009, doplněné podáním ze dne 4.9.2009, představuje návrh na zastavení exekuce a že soud "není oprávněn zrušovat exekuční příkazy vydané soudním exekutorem", soud prvního stupně dospěl k závěru, že pro zastavení exekuce nejsou důvody, neboť "administrativní pochybení, k němuž došlo v textu" exekučního příkazu ze dne 24.1.2007 č.j. Ex 1853/06-26, v němž "byla mylně uvedena i věta o pohledávce oprávněného, bylo odstraněno" usnesením soudního exekutora ze dne 17.4.2009 č.j. 77 Ex 1853/06-117, "způsob provedení exekuce postižením účtu povinného 1) byl nařízen neúčinně a vydaný exekuční příkaz nemá tedy žádné právní účinky", námitky povinných proti příkazu k úhradě nákladů exekuce byly pravomocně odmítnuty a "z žádného výslovného ustanovení exekučního řádu nevyplývá, v jakém časovém okamžiku je oprávněn soudní exekutor příkaz k úhradě nákladů exekuce vydat". Námitku povinných, že předmětná nemovitost byla postižena již exekučním příkazem vydaným v řízení vedeném pod sp. zn. 77 Ex 3041/03, soud prvního stupně odmítl s odůvodněním, že sice "by byla důvodem pro částečné zastavení exekuce ve vztahu k prodeji spoluvlastnického podílu povinného 1) na předmětných nemovitostech, které byly již dříve postiženy exekučním příkazem vydaným soudním exekutorem dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/03-6", že však "tato překážka (překážka litispendence) byla ke dni rozhodování soudu odklizená, neboť soudní exekutor dříve vydaný exekuční příkaz ze dne 26.3.2004 zrušil svým usnesením ze dne 27.4.2009 č.j. Ex 3041/03-168". Spojení obou exekučních věcí ke společnému řízení je odůvodněno "hospodárností řízení", když dřívější "exekuce sp.zn. 77 Ex 3041/03 byla vedena pouze proti povinnému 1)", že výtěžek z případné dražby v této exekuci by byl touto skutečností "výrazně limitován" a že "i v případě realizace dražby v této exekuci by měl v rámci rozvrhu rozdělované podstaty oprávněný z exekuce sp.zn. 77 Ex 1853/06 jako zástavní věřitel lepší postavení". Z důvodu zamítnutí návrhu na

zastavení exekuce neshledal soud prvního stupně důvod k povolení odkladu provedení exekuce.

K odvolání povinných Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci usnesením ze dne 28.1.2010 č.j. 40 Co 978/2009-246 potvrdil usnesení soudu prvního stupně. Se soudem prvního stupně se ztotožnil v tom, že soud není "oprávněn zrušovat exekuční příkazy vydané pověřeným soudním exekutorem" (a tedy ani exekuční příkaz, kterým "byl postižen důchod povinné 2) u ČSSZ", a exekuční příkaz, kterým "byl postižen účet povinného 1) u Komerční banky, a.s."), že "administrativní pochybení v textu exekučního příkazu na blokaci účtu povinného a důchodu povinné bylo odstraněno usnesením ze dne 17.4.2009 č.j. 77 Ex 1853/06-117", že provedení exekuce podle exekučního příkazu postihující účet povinného 1) u Komerční banky, a.s. nemá právní účinky, když postižený účet byl zrušen, a že o námitkách povinných proti příkazu k úhradě nákladů exekuce bylo pravomocně rozhodnuto usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 31.7.2007 č.j. 47 Nc 5413/2006-84 a usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 31.7.2007 č.j. 47 Nc 5413/2006-86. Podle názoru odvolacího soudu je soudní exekutor oprávněn vydat příkaz k úhradě nákladů exekuce již v průběhu exekuce, přičemž okamžik jeho vydání "závisí na způsobu exekuce" a nesmí být ani ohledně těchto nákladů zmařen účel exekuce. Odvolací soud rovněž dovodil, že "překážka litispendence byla ke dni rozhodování soudu o návrhu povinných na zastavení exekuce odklizená", když soudní exekutor dříve vydaný exekuční příkaz ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/2003-6, kterým byl postižen spoluvlastnický podíl povinného 1) na předmětných nemovitostech, zrušil svým usnesením ze dne 27.4.2009 č.j. Ex 3041/03-168 (oprávnění soudního exekutora zrušit vydaný exekuční příkaz vyplývá z ustanovení § 47 odst. 1 exekučního řádu). Práva věřitele R. International Service, s.r.o. nemohla být poškozena spojením s exekučním řízením vedeným pod sp.zn. 77 Ex 1853/06, neboť dříve zahájená exekuce, vedená pod sp. zn. 77 Ex 3041/03, směřovala pouze proti povinnému 1), "případný výtěžek z dražby v předmětné exekuci by byl touto skutečností výrazně omezen", a věřitel Rapidity International Service s.r.o. již není v tomto řízení legitimován, neboť vymáhanou pohledávku postoupil jinému.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podali povinní dovolání. Namítají v první řadě, že soudní exekutor sice může vydat příkaz k úhradě nákladů exekuce "kdykoli v řízení", že však v případě prodeje zástavy je možné tyto náklady "vymoci pouze prodejem nemovitosti" (a nikoliv jiným exekučním způsobem). Má-li být základem pro určení odměny soudního exekutora jím "vymožené plnění" a má-li výše odměny "odrážet i složitost, odpovědnost a namáhavost exekuční činnosti podle druhů a způsobů výkonu exekuce", lze přistoupit k vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce až "po vymožení plnění, typicky po pravomocném usnesení o příklepu a zaplacení nejvyššího podání"; ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. [418/2001](#) Sb. je podle názoru dovolatelů "protiústavní". Povinní dále dovozují, že v exekučním řízení není "pro spojení řízení místo"; poukazují na to, že exekuční řízení je "ovládáno zásadou priority" a že proto je v něm obsažena "speciální úprava přistoupení k řízení, resp. přihlášení pohledávky do řízení". Povinní nesouhlasí ani s právním závěrem soudů, že odpadla překážka věci zahájené, když soudní exekutor dříve vydaný exekuční příkaz ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/2003-6 zrušil svým usnesením ze dne 27.4.2009 č.j. Ex 3041/03-168. O zrušení exekučního příkazu totiž bylo rozhodnuto až poté, co v řízení vedeném pod sp.zn. 77 Ex 3041/03 již "chybí aktivně legitimovaný účastník řízení" a toto usnesení tedy dosud nenabývalo právní moci, navíc nemohla být předmětná nemovitost řádně oceněna, když v době vypracování znaleckého posudku o ceně tu ještě "překážela litispendence". Povinní navrhli, aby dovolací soud usnesení soudů obou stupňů zrušil.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o.s.ř.).

V exekučních věcech je dovolání proti usnesení odvolacího soudu přípustné - jak vyplývá z přiměřeného užití ustanovení § 238a odst. 1 o.s.ř. (§ 52 odst. 1 exekučního řádu) - jen tehdy, bylo-li jím potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto ve věci zastavení exekuce, ve věci udělení příklepu, o rozvrhu rozdělované podstaty a o povinnostech vydražitele uvedeného v ustanoveních § 336m odst. 2 (§ 336n) a § 338za o.s.ř. (tzv. obmeškalého vydražitele).

O dovolání proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, jímž bylo rozhodnuto o odkladu provedení exekuce není - jak je z výše uvedeného zřejmé - dovolání přípustné. Nejvyšší soud ČR proto dovolání povinných v části, v níž směřovalo proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o zamítnutí návrhu povinných na odklad provedení exekuce, podle ustanovení § 52 odst. 1 exekučního řádu, § 243b odst.5 věty první o.s.ř. a § 218 písm. c) o.s.ř. odmítl.

Podmínky přípustnosti dovolání proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo rozhodnuto ve věci zastavení exekuce, jsou obsaženy v ustanovení § 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a v § 237 odst. 1 a 3 o.s.ř.

Dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto ve věci zastavení exekuce [§ 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. a) o.s.ř.], nebo jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci zastavení exekuce jinak než v dřívějším usnesení proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější usnesení zrušil [§ 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. b) o.s.ř.], anebo jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto ve věci zastavení exekuce, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. b) o.s.ř. a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené usnesení odvolacího soudu má v rozhodnutí ve věci zastavení exekuce po právní stránce zásadní význam [§ 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř.].

Povinní dovoláním napadají usnesení odvolacího soudu také ve výroku, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto ve věci zastavení exekuce. Podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. b) o.s.ř. dovolání není přípustné, a to již proto, že ve věci nebylo soudem prvního stupně vydáno usnesení o návrhu na zastavení exekuce, které by bylo odvolacím soudem zrušeno. Dovolání povinných proti tomuto výroku usnesení odvolacího soudu tedy může být přípustné jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř.

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam ve smyslu ustanovení § 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je soudy rozhodována rozdílně, nebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; k okolnostem uplatněným dovolacími důvody podle § 241a odst. 2 písm. a) a § 241a odst. 3 o.s.ř. se nepřihlíží [238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 3 o.s.ř.].

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst. 3 o.s.ř.); vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve smyslu ustanovení § 238a odst. 1 písm. c), § 238 odst. 2 a § 237 odst. 3 o.s.ř. ve věci samé po právní stránce zásadní právní význam, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

Přípustnost dovolání podle ustanovení 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci

samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 3 o.s.ř., dospěje k závěru, že napadené usnesení odvolacího soudu v rozhodnutí ve věci zastavení exekuce po právní stránce zásadní význam skutečně má.

V projednávané exekuční věci bylo pro rozhodnutí soudů významné mimo jiné vyřešení právních otázek, zda odměnu a náhrady za exekuční činnost náležející soudnímu exekutorovi lze při exekuci prodejem zástavy vymáhat jiným způsobem než z výtěžku prodeje zástavy (postižením jiného majetku povinného) a zda brání vydaný exekuční příkaz, kterým byla postižena nemovitost (spoluvlastnický podíl na nemovitosti) povinného, ve vydání exekučního příkazu k provedení jiné exekuce prodejem stejné nemovitosti (téhož spoluvlastnického podílu na nemovitosti) povinného. Uvedené právní otázky dosud nebyly v judikatuře soudů vyřešeny. Vzhledem k tomu, že jejich posouzení bylo pro rozhodnutí v projednávané věci významné (určující), představuje napadené usnesení odvolacího soudu rozhodnutí, které má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Nejvyšší soud ČR proto dospěl k závěru, že dovolání povinných proti usnesení odvolacího soudu je přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. c), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř.

Po přezkoumání usnesení odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.), Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Vzhledem k tomu, že povinní podali návrhy na zastavení exekuce, o nichž bylo rozhodnuto napadeným usnesením odvolacího soudu, přede dnem 1.11.2009, řídí se jejich projednání a rozhodnutí o nich i v současné době právními předpisy účinnými v době do 31.10.2009 (srov. Čl. II bod 4 zákona č. [286/2009](#) Sb.), a to zejména zákonem č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění zákonů č. [6/2002](#) Sb., č. [279/2003](#) Sb., č. [360/2003](#) Sb., č. [53/2004](#) Sb., č. [257/2004](#) Sb., č. [284/2004](#) Sb., č. [499/2004](#) Sb., č. [501/2004](#) Sb., č. [377/2005](#) Sb., č. [57/2006](#) Sb., č. [70/2006](#) Sb., č. [79/2006](#) Sb., č. [133/2006](#) Sb., č. [253/2006](#) Sb., č. [296/2007](#) Sb., č. [347/2007](#) Sb., č. [254/2008](#) Sb., č. [259/2008](#) Sb., č. [274/2008](#) Sb., č. [301/2008](#) Sb., č. [7/2009](#) Sb. a č. [183/2009](#) Sb., tedy podle exekučního řádu ve znění účinném do 31.10.2009 (dále jen "ex. řádu").

O zastavení exekuce rozhoduje soud (srov. též § 55 odst. 1 ex. řádu). Soud exekuci zastaví z důvodů, které občanský soudní řád považuje za důvod pro zastavení výkonu rozhodnutí (§ 52 odst. 1 ex. řádu), tedy zejména z důvodů uvedených v ustanovení § 268 odst. 1, 2 a 3 o.s.ř. Týká-li se důvod zastavení nařízené exekuce jen části nebo byla-li exekuce nařízena v rozsahu širším, než jaký stačí k uspokojení oprávněného, soud exekuci zastaví částečně (srov. § 52 odst. 1 ex. řádu a § 268 odst. 4 o.s.ř.).

Podle přiměřeného použití ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o.s.ř. soud exekuci zastaví, je-li exekuce nepřipustná, protože tu je jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat; týká-li se uvedený důvod nařízené exekuce jen zčásti, soud exekuci zastaví částečně (§ 268 odst. 4 o.s.ř.). Podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) a § 268 odst. 4 o.s.ř. soud postupuje také tehdy, bylo-li po nařízení exekuce stanoveno exekučním příkazem provedení exekuce zčásti způsobem, který je podle zákona nepřipustný.

V projednávané exekuční věci soud nařídil (podle vykonatelného usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 8.9.2005 č.j. 23 C 147/2004-113 "ve znění opravného usnesení" Okresního soudu v Olomouci ze dne 25.10.2005 č.j. 23 C 147/2004-118, jímž byl ve smyslu ustanovení § 200y až § 200za o.s.ř. k uspokojení pohledávky oprávněného ve výši 2.033.527,03 Kč s úrokem z prodlení ve výši 20,5% p.a. z částky 1.710.000,- Kč od 21.9.2000 do zaplacení a z částky 531.608,10 Kč od 1.10.2000 do zaplacení nařízen soudní prodej zástavy) exekuci prodejem zástavy. Nařízená exekuce proto smí

být provedena - jak vyplývá z ustanovení § 59 odst. 3 ex. řádu - jen prodejem nemovitostí (spoluvlastnického podílu na nemovitostech), které dali povinní do zástavy; uspokojení zajištěné pohledávky jiným způsobem exekuce (z jiného majetku povinných nebo třetích osob) je - jak to, ostatně, vyplývá ze samotné povahy zajištění pohledávky zástavním právem, spočívající v možnosti uspokojení zajištěné pohledávky jen a pouze z výtěžku prodeje nebo jiného zpeněžení zástavy, aniž by se zástavní věřitel mohl jakkoliv uspokojit z jiného majetku zástavního dlužníka - vyloučeno.

Při provedení exekuce prodejem zástavy lze pouze z výtěžku prodeje (zpeněžení) zástavy uspokojit nejen jistinu zajištěné pohledávky, ale i její příslušenství, které tvoří (srov. § 121 odst. 3 občanského zákoníku) úroky, úroky z prodlení, poplatek z prodlení a náklady spojené s jejím uplatněním. Podle ustálené judikatury soudů je příslušenstvím zajištěné pohledávky, které lze (při výkonu rozhodnutí nebo exekuci) uspokojit výlučně z výtěžku prodeje (zpeněžení) zástavy, také pravomocně přiznaná náhrada nákladů řízení o soudní prodej zástavy (srov. též právní názor vyjádřený v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14.7.2010 sp. zn. 21 Cdo 1520/2009, které bylo uveřejněno pod č. 51 v časopise Soudní judikatura, roč. 2011).

Odměna a náhrady, které soudnímu exekutorovi náležejí za exekuční činnost (§ 90 odst. 1 ex. řádu), jsou náklady exekuce (srov. § 87 odst. 1 ex. řádu). Vzhledem k tomu, že odměna je úplatou za činnost vykonávanou soudním exekutorem při provádění exekuce a že náhrady slouží ke krytí nákladů, které soudnímu exekutorovi vznikly zejména v souvislosti se ztrátou času při provádění exekuce, s doručováním písemností nebo s placením daně z přidané hodnoty, jde o náklady, jejichž vznik byl vyvolán uplatněním pohledávky v exekučním řízení ze strany oprávněného a jeho (legitimním) zájmem na nuceném uspokojení pohledávky, která povinným nebyla splněna dobrovolně. Náklady exekuce je proto třeba považovat - obdobně jako náklady soudního nebo jiného řízení, v němž byla oprávněnému pohledávka přiznána, jako účelně vynaložené náklady oprávněného při (soudním) výkonu rozhodnutí anebo jako náklady účelně vynaložené oprávněným k vymáhání nároku v exekučním řízení - za náklady spojené s uplatněním pohledávky; ve smyslu ustanovení § 121 odst. 3 občanského zákoníku proto patří k příslušenství pohledávky.

Náklady exekuce soudní exekutor vymůže na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce, a to některým ze způsobů určených k provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky (srov. § 87 odst. 4 ex. řádu). Protože náklady exekuce tvoří příslušenství pohledávky a protože příslušenství pohledávky lze při exekuci prodejem zástavy uhradit jen z výtěžku zpeněžení zástavy, je při provedení této exekuce soudní exekutor oprávněn vymáhat náklady exekuce nikoliv každým ze způsobů exekuce, určených v ustanovení § 59 odst. 1 ex. řádu k provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky, ale jen takovým exekučním způsobem, kterým lze provést exekuci prodejem zástavy označené v usnesení soudu o nařízení prodeje zástavy, tedy, řečeno jinak, jen prodejem zastavených movitých věcí a nemovitostí.

V neposlední řadě je třeba přihlídnout k tomu, že podle ustanovení § 68 odst. 2 ex. řádu se náklady exekuce uspokojují jako pohledávky nákladů řízení ve skupině uvedené v ustanovení § 337c odst. 1 písm. a) o.s.ř. Při takovém uspokojení nákladů exekuce soud nevychází z příkazu k úhradě nákladů exekuce, vydaného podle ustanovení § 88 ex. řádu, ale - stejně jako u jiných pohledávek vypočtených v ustanovení § 337c odst. 1 písm. a) o.s.ř. - z jejich vyčíslení provedeného ve smyslu ustanovení § 337b odst. 2 o.s.ř. (§ 69 ex. řádu).

V posuzovaném případě soudní exekutor JUDr. M.R. rozhodl exekučním příkazem ze dne 24.1.2007 č.j. Ex 1853/06-26, změněným usnesením ze dne 17.4.2009 č.j. 77 Ex 1853/06-117, a exekučním příkazem ze dne 24.1.2007 č.j. 77 Ex 1853/06-27, že náklady exekuce (a náklady "předchozího řízení" přiznané oprávněnému vykonatelného usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 8.9.2005 č.j. 23 C 147/2004-113 "ve znění opravného usnesení" Okresního soudu v Olomouci ze dne 25.10.2005 č.j. 23 C 147/2004-118) budou vymáhány způsobem, který je podle zákona nepřijatelný (z

jiného majetku povinných než z výtěžku zpeněžení zástavy). Soudy proto správně měly exekuci zastavit v té části, v níž byly náklady exekuce a náklady "předchozího řízení" oprávněného vymáhány srážkami ze mzdy a jiných příjmů povinné 2) a příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu povinného 1).

Na tomto závěru nic nemění ani to, že podle tvrzení soudního exekutora povinný 2) již (v době doručení exekučního příkazu peněžnímu ústavu) neměl účet u peněžního ústavu označený v exekučním příkazu ze dne 24.1.2007 č.j. 77 Ex 1853/06-27 a že proto "způsob provedení exekuce postižením účtu povinného 1) byl nařízen neúčinně". Návrh na zastavení exekuce lze z tohoto důvodu zamítnout, jen kdyby byla neúčinnost exekučního příkazu bez pochybností prokázána, například sdělením příslušného peněžního ústavu.

Protože usnesení odvolacího soudu ve výroku, kterým bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o zamítnutí návrhu povinných na zastavení exekuce, uplatněném podáním ze dne 27.3.2009 (doručeným soudu prvního stupně dne 30.3.2009), doplněným podáním ze dne 4.9.2009 (doručeným soudu prvního stupně dne 7.9.2009), není správné, Nejvyšší soud ČR je podle ustanovení § 52 odst. 1 exekučního řádu a § 243b odst. 2 části věty za středníkem o.s.ř. zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil podle ustanovení § 52 odst. 1 exekučního řádu a § 243b odst. 3 věty první o.s.ř. odvolacímu soudu (Krajskému soudu v Ostravě) k dalšímu řízení.

V průběhu řízení před soudy vyšlo najevo, že na návrh věřitele R. International Service s.r.o. se sídlem (nyní) v B., který byl podán u Okresního soudu v Olomouci dne 3.3.2004 proti povinnému 1), byla usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 12.3.2004 č.j. 50 Nc 4253/2004-12 podle vykonatelného směnečného platebního rozkazu Krajského soudu v Ostravě ze dne 20.12.2001 č.j. 3 Sm 340/2001-3 exekuce nařízena k uspokojení pohledávky věřitele ve výši 1.569.960,- Kč s 6% úrokem z prodlení ode dne 2.11.2011 do zaplacení, nákladů předcházejícího řízení ve výši 62.800,- Kč a nákladů exekuce, jež budou "v průběhu řízení stanoveny", exekuce a že soudní exekutor JUDr. M.R., který byl soudem pověřen provedením exekuce, exekučním příkazem ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/03-6 nařídil, že exekuce bude provedena prodejem "spoluvlastnického podílu id. 1/2 pozemku p.č.st. 528 - zastavěná plocha a nádvoří" a "spoluvlastnického podílu id. 1/2 budovy - rodinný dům č.p. 432 Nová Ulice na pozemku p.č.st. 528 se všemi součástmi a příslušenstvím, jak jsou tyto nemovitosti zapsány v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu v Olomouci na LV 1250 pro obec Olomouc, Katastrální území Nová Ulice" povinného 1). Řízení v projednávané exekuční věci bylo zahájeno dne 31.5.2006, exekuce byla nařízena usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 20.6.2006 č.j. 47 Nc 5413/2006-33 a o nařízení provedení této exekuce prodejem stejného spoluvlastnického podílu rozhodl soudní exekutor JUDr. M.R. exekučním příkazem ze dne 11.7.2006 č.j. 77 Ex 1853/06-11. Poté, co povinní podali návrh na zastavení exekuce, soudní exekutor JUDr. M. R. usnesením ze dne 27.4.2009 č.j. Ex 3041/03-168 zrušil svůj exekuční příkaz ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/03-6.

S názorem soudů, že zrušením exekučního příkazu ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/03-6 byla "odklizena" překážka litispendence, která vznikla tím, že exekučním příkazem ze dne 11.7.2006 č.j. 77 Ex 1853/06-11 byla znovu "postižena stejná nemovitost povinných" [správně spoluvlastnický podíl povinného 1) na předmětných nemovitostech], dovolací soud nesouhlasí.

Na provedení exekuce prodejem nemovitosti se použijí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí, nestanoví-li zákon č. [120/2001](#) Sb. (ve znění pozdějších předpisů) jinak (srov. § 69 ex. řádu). Právní účinky, které má podle občanského soudního řádu nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti, se v exekučním řízení spojují s exekučním příkazem, jímž bylo rozhodnuto o provedení exekuce prodejem nemovitosti (srov. § 47 odst. 2 ex. řádu). Exekuční příkaz nařizující prodej nemovitosti, proti němuž není přípustný opravný prostředek (srov. § 47 odst. 3 ex. řádu), soudní exekutor doručí oprávněnému, povinnému a dalším osobám,

kterým se podle občanského soudního řádu doručuje nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti (srov. § 49 odst.4 ex. řádu); řádně doručený exekuční příkaz o nařízení prodeje nemovitosti pak má v exekučním řízení stejné právní účinky, jaké podle občanského soudního řádu nastávají na základě pravomocného usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti.

Z přiměřeného užití ustanovení § 335 odst. 2 o.s.ř. vyplývá, že v exekučních řízeních, jejichž předmětem by byl prodej téže nemovitosti, nemůže vzniknout překážka litispendence. Představuje-li totiž "pravomocné rozhodnutí o nařízení výkonu rozhodnutí" v exekučním řízení "vydaný a řádně doručený exekuční příkaz" a je-li "návrhem dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem téže nemovitosti" (z pohledu přiměřeného užití ustanovení § 335 odst. 2 o.s.ř.) usnesení soudního exekutora o tom, že oprávněný z tohoto (jiného) exekučního řízení přistupuje do dřívějšího (jiného) exekučního řízení jako další oprávněný, je nepochybné, že o prodeji téže nemovitosti nemůže současně probíhat více exekučních řízení, v nichž by vydanými a řádně doručenými exekučními příkazy byl nařízen prodej stejné nemovitosti; totéž samozřejmě platí, je-li předmětem exekučních řízení stejný spoluvlastnický podíl na nemovitostech.

V posuzovaném případě o takovou situaci nešlo. Soudní exekutor v projednávaném exekučním řízení rozhodl exekučním příkazem ze dne 11.7.2006 č.j. 77 Ex 1853/06-11 o prodeji spoluvlastnického podílu povinného 1) na předmětných nemovitostech v době, kdy o prodeji stejného spoluvlastnického podílu již bylo "pravomocně" rozhodnuto exekučním příkazem ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/03-6. Příkazu k provedení exekuce prodejem spoluvlastnického podílu povinného 1) proto ve skutečnosti bránila překážka věci pravomocně rozhodnuté. I když soudní exekutor JUDr. M.R. rozhodl exekučním příkazem ze dne 11.7.2006 č.j. 77 Ex 1853/06-11 o provedení exekuce prodejem spoluvlastnického podílu povinného 1), ačkoliv mu v tom bránila překážka věci pravomocně rozhodnuté, není tu (v současné době) důvod pro zastavení exekuce, jestliže byl dřívější exekuční příkaz ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/03-6 (dodatečně) zrušen a jestliže proto překážka pro provedení exekuce tím odpadla; okolnost, zda tímto postupem byl (případně) poškozen věřitel R. International Service, s.r.o. (popřípadě ten, komu svou vymáhanou pohledávku postoupil), tu (při rozhodování o návrhu povinných na zastavení exekuce) není významná. Závěr soudů o tom, že nelze vyhovět návrhu povinných na zastavení exekuce, uplatněnému v podání ze dne 4.9.2009, je proto - i když nikoliv ze zcela přiléhavých důvodů - v souladu se zákonem.

Dovolatelé vyjadřují rovněž nesouhlas s tím, že soudní exekutor JUDr. M.R. usnesením ze dne 20.12.2008 č.j. 77 Ex 1853/06-93 rozhodl o spojení věcí vedených pod sp. zn. 77 Ex 1853/06 a 77 Ex 3041/03 ke společnému řízení. Nehledě k tomu, že proti tomuto usnesení nejsou přípustné opravné prostředky, dovolatelé přehlížejí, že po zrušení exekučního příkazu ze dne 26.3.2004 č.j. Ex 3041/03-6 spojení uvedených exekučních věcí pozbylo svůj smysl. Námitky dovolatelů v tomto směru tedy nemohou zpochybnit správnost napadeného usnesení odvolacího soudu.

Z uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu ve výroku, kterým bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o zamítnutí návrhu povinných na zastavení exekuce, uplatněným podáním ze dne 4.9.2009 (doručeným soudu prvního stupně dne 7.9.2009), je správné. Protože nebylo zjištěno, že by toto rozhodnutí odvolacího soudu bylo postiženo vadou uvedenou v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o.s.ř. nebo jinou vadou, která by měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud ČR dovolání povinných směřující proti tomuto rozhodnutí podle ustanovení § 52 odst. 1 exekučního řádu a § 243b odst. 2 části věty za středníkem o.s.ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

Další články:

- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)